

Díszüveg - Páva

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	5153 
Alkotó:	Tiffany, Louis Comfort (1848 - 1933) / üvegtervező
Gyár / műhely:	Tiffany & Co
Készítés ideje:	1898 KÖRÜL
Készítés helye:	New York
Jelzés:	alján csiszolva: Louis C. Tiffany o7331
Anyag:	színes üveg
Technika:	beágyazott üvegpasztta; fúvott; króm-aventurin szálak
Méretetek:	magasság: 26,5 cm talpátmérő: 10,7 cm szájátmérő: 9,5 cm magasság: 14,2 cm

1898-ban az Iparművészeti Múzeum főigazgatója, Radisics Jenő *A modern művészet* címmel rendezte meg azt a nemzetközi kiállítást, melynek célja az akkori kortárs művészet terén jelentkező új törekvések bemutatása volt. E tárlaton Louis Comfort Tiffany egy ötven darabot számláló kollekciónal szerepelt. A budapesti kiállítást megelőzően Tiffany Bécsben mutatkozott be művészi üvegeivel. Siegfried Bing – Tiffany kizárólagos európai forgalmazója – el akarta kerülni azt a méltatlan helyzetet, hogy Budapestre csak a kollekción az azon megmaradt darabjai érkezzenek, melyeket a bécsi vásárlóközönség nem talált elég vonzóknak. Ezért saját párizsi üzlete – a Maison de l'Art Nouveau – színvonalas művészi darabjaival egészítette ki a Budapestre szánt kollekción. Így Tiffany a budapesti kiállításon egy változatos és minőségi tárgycsoporttal képviselhette magát. A kiállítás katalógusa szerint több darabot kifejezetten erre a nemzetközi seregszemlére készített. A Páva díszüveget – több más Tiffany tárgy kíséretében – e kiállítás alkalmával vásárolta meg az Iparművészeti Múzeum.

A budapesti műtárgy egyaránt visszaadja a madár tollzatának fénylő kék, valamint zöld tónusba játszó, eredeti színhatását. A fúvott kobaltkék alapra melegen felhelyezett króm-aventurin szálak a további hevítés során beleolvadtak az edénytest falába, mintha csak lendületes kézzel festett ecsetvonások lennének.

A Páva-üveg kivitelező technológiáját – Tiffany személyes ellenőrzése alatt – George J. Cook fejlesztette ki. Siegfried Bing 1898-ban publikált cikkében vall arról, hogy Tiffanyt oly mértékben magával ragadta a pávatoll motívuma, hogy egy teljes éven át folytatott kísérleteket annak érdekében, hogy ráleljen arra a kifejezési módra, mely visszaadja e pompázatos madár fényes toll-díszének irizáló szépségét. A kísérletezés során számos Páva-üveg született, amelyek között azonban nincs két egyforma.

A budapesti darab rajzának finom precizitása, ugyanakkor könnyed lendületessége kétségtelenül a technika virtuóz és magabiztos alkalmazásáról vall, melyen már nyoma sincs a kísérletező útkeresésnek. A tárgy a technikai tökéletesség és a művészi minőség kiemelkedő példáját testesíti meg.

Irodalom

- Balla Gabriella, Kida Takuya: *Japonism and art nouveau*. Art Impression Inc., Tokio, 2020. - Nr. 124.
- Szerk.: Csenkey Éva, Gálos Miklós: *Tiffany & Gallé e i maestri dell'art nouveau nella collezione del Museo di Arti Applicate di Budapest*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2013. - Nr. 1.12.
- Szerk.: Plessen, von Marie-Louise: *Művészet mindenkinek: A Victoria and Albert Museum*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2012. - Nr. 355.
- Szerk.: Horváth Hilda, Szilágyi András: *Remekművek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből. (Kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 121. (Kálosi Ildikó)
- Szerk.: Balla Gabriella: *Tiffany & Gallé. A szecesszió üvegművészete*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2007. - Nr. 1.15.

- Szerk.: Pataki Judit: *Az idő sodrában. Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeinek története.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006. - Nr. .83
- szerző: Varga Vera, Pataki Judit: *Üveg és ragyogás.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2000. - Nr. 31.
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - üveg 40.
- Varga Vera: *A szecesszió művészi üvegei.* Subrosa, Budapest, 1996. - 212.
- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai.)* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 3.17. (Varga Vera)
- Szerk.: Voit Pál, László Emőke: *Régiségek könyve.* Gondolat Kiadó, Budapest, 1983. - 28. színes kép
- Szerk.: Miklós Pál: *Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményei.* Magyar Helikon, Budapest, 1979. - p. 228.

